

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
GYZ. DR. KISS PÁL

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYSBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hére 1 K 80
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy hére 2 K

Hus

már nem jut többé a husos fasék-
ból egy s más mungé ujságnak s
esért éktelen haraggal fordulnak
minden husosfasék legkérlelhető-
lenebb ellenségének, Csanádvár-
megye új főispánjának. Rut sze-
mélyeskedéssel rontanak annak
férfinak, akinek közéleti műkö-
dése ragyogó példája az igaz ha-
safi s becsületos, derék férfinnak.

Jé lalésünk ugyan azt paraa
esolja, hogy a helybeli munka-
párti ujság legutóbbi szemlémi röp-
pentyűt a csanádi főispán körül,
minden megjegyzés nélkül hagy-
juk, de sokan est féltremegvárás-
sák s esért írjuk meg vélekedé-
sünket erről a felesleges okvetet
lenkedésről.

As új csanádi főispánról nem
szükséges, hogy felvilágosíté kös
leményeket adjunk köze. Justh
János neve oraságos név. Erdeme
nem az, hogy Justh Gyula fia,
hanem az, hogy a Justh Gyula
móttó fia. Annak a gerinces, meg
aikuvást nem ismerő függetlenségi
politikának értékes harcosa, mely-
nek édesatyja egész életét szent-
telte s amely politikában Justh
Gyula neve felelő.

Hus hát a husunkból s vér a
vérünkben Justh János dr. Nem
szégyeljük, sőt büszkék vagyunk
erre, épp úgy, mint amilyen büsz-
kék Justh Gyulának sokat idézett
s a mungé által sokat csuolt
mondására, hogy „vagyok, aki
voltam, leszek aki vagyok”. E lap
is politikai felfogását illetőleg
büszkén mondja Justh Gyulával,
hogy vagyunk, akik voltunk s
leszünk, akik vagyunk. S most,
midőn a politikai helyzet úgy
fordult, hogy a tömegek igazsága
s joga érvényesül s hogy amiért
becsületesen küzdöttünk valóra
vált s tudjuk azt, hogy nemcsak
voltunk, de leszünk is, nagyon
természetes, hogy végtelen öröm
tölt el bennünket, hogy annak a
Justh Gyulának a fia kerdi Csa-
nád megye élére, kinek asszója
mellett a lap annyi rosszban s
bajban kitarított.

Jogos örömrünk s lelkesedé-
sünkre a munkapárti ujság sze-
mélyeskedő hangon ír új főispá-
nunkról, aki nem mungé, hanem
Justh János dr., büszkén mond-
juk hus a husunkból s vér a vé-
rünkben. Es a kicsinyeskedés ön-
magára vet árnyékot s arra a
kicső társaságra, amely itt Ma-
kón s Csanádmegyében el akarja
híttetni a hiszékenyekkel, a gyön-
gékkel, hogy a munkapárt nem
halt meg, csak alusszik. Es a kis-
ded társaság, amely irányítani
akar még, de nem tud már senki

mást, csak a volt munkapárti in-
pot.

A főispán személyét illetőleg a
„Makói Független Ujság” seha nem
felelős. Bőven lett volna al-
kalma, hogy egy s más dologban
akár Jakabffy István, akár Mar-
kovics Manó dr. ténykedését a
legszigorúbban megbíráljuk. Tud-
tuk azonban, hogy egyebet, ne
említettünk, s legutóbbi városi kép-
viselőgyűlésünkön erősen dolgo-
zott a főispán kéze. Amde termé-
szetesnek tartottuk, hogy a mun-
kapárti főispán a munkapárti rai-
péje szerint dolgozik. Tudtuk
hogy már nem sokáig tarthat a
munkapárti uralom, hamar levi
télődik, hát kárba veszett fáradsá-
gnak tartottuk még a bírálatot
is, amit egyébként a munkapárti
„receptja” szerint meg is tartottak
volna. Amde olyan hangon, mint
a „Makói Ujság” írt az új csa-
nádi főispánról, a „Makói Függet-
len Ujság” még csak Jakabffy
István főispánról sem írt.

Nos! Megnyugtathatjuk lap-
sunkat, hogy Justh János dr.
minden tekintetben less olyan
megfelelő főispánja Csanádvárme-
gyének, mint akár Jakabffy István
vagy akár Markovics Manó dr.
Egy egész biztos, hogy annyi jó
indulat s megértés s értelessé less
bennne, mint akár Jakabffyban,
akár Markovics Manó dr. ban
volt s van.

As azonban egész bizonyos,
hogy Csanádmegye és Makó népe,
értve szalatt a független, dolgozó
munkás népet s mindazokat, akik
a liberális musnak, a népjogoknak
s demokratikus haladásnak igaz-
barátai, még soha sem vart oly
igaz s őszinte szeretettel, lelkes
szélessé főispánt mint Justh János
dr., akinek kiprobált egyénisége s
eddiggi közéleti működése s leg-
szabbb program, amit valaha a
megye élére kerülő férfi ad
hatott.

Hus a husunkból, vér s vérünk
ból. A jegtelen szászok jogainak
harcosa, az elnyomott tömegek
millióinak bátor, egyenes lelki
védője volt addig a parlamentben,
as less itt Csanádban, akár tet-
szik az azoknak, akik eddig a
munkapárti husosfasékból hasz-
notottak, akár nem.

Makó s Csanád népe büszke
és boldog, hogy vezetője Justh
János dr. lett, akinek főispáni
működésében mi csak szeretését
és sikert kívánunk, s akit mi
minden erőnkkel, tehetségünkkel
támogatunk, úgy ahogyan kíváló
stíjának Justh Gyulának hűséges
hőskatonái voltak, vagyunk és
leszünk.

Török jelentés

A török főhadiszállás közli: A kaukázus arc-
vonat balszakaszán a szokásos járőri tevékenység.
Több helyütt élénk tűzértségi tevékenység.

A szinai arcvonalon légi harcban lelőttünk 3-án
két ellenséges repülőgépet. Részletek hiányzanak.

Az olasz szocialisták azonnali békét követelnek

Az Avanti szerint a szocialisták a kamarában
indítványt nyújtottak be, amely felszólítja a ker-
mányt, hogy a szövetséges hatalmaknál Olaszország
katonai és gazdasági helyzetére való tekintettel a
békét sürgessék, mert a háberu semmiféle katonai
döntést nem hozhatat többé és az olasz nép több-
sége is át van hatva a béke vágyától.

A politikai helyzet

A képviselőház ülése.

A munkapárt sajtója most
azért támadja a kormányt, mert
— nyári szünetet ad a képv-
előháznak. Szerintük háberu
van és dolgozni kellene, nem
kellene engedni, hogy az osz-
trák birodalmi tanács magához
ragadja a vezetést a „monar-
chia” politikájában. Nem akar-
nak tudomást vesni arról, hogy
ennek a kormánynak a leg-
első teendője a választójogi
reform megalotása. Megbiza-
tása és adott programja sze-
rint ezt a feladatot legelső sor-
ban kell megoldani, ezt meg-
előzően semmi szerves alko-

tásba bele nem foghat.

Menyire dicsérték Tiszát,
pedig az ő kormányzása alatt
mindig az ellenzének kellett
követelnie a képviselőház együt-
tartását s csak legutóbb is
háromhónapos szünete volt az
országgyűlésnek, amikor pedig
el a szünetet nem teherelt
rendes szünetnek nevezni sem
a nyári munkaidővel megokol-
ni.

Az osztrák képviselőházzal
való fenyegetésnek meg igaz-
zán nincs semmi komoly a op-
ja. Elkérintve attól, hogy oda-
hivatalnok-kormány van, soha
sem az dönt a vezetés kör-
désében, hogy melyik parla-
ment ülészik éppen, hanem
az, hol van tényleg a súlypont.
A háberu alatt sem azért ha-
lyozódott át a súlypont Ma-
gyarországra, mert Auszriában

nem volt parlamentáris élet, ideát pedig Tisza szavalt, ha nem azért, mert Magyarország adta az erőt a hadseregnek és az élelmezés munkájának; mert fölünk kértek és mi adtunk.

Szász Károly einök négy órákor nyitja meg az ülést.

Bemutatja Bellik István képviselő levelet, amelyben államtitkárrá történt kinevezése folytán lemond mezőkeresztési mandátumáról. Bemutatja Kelemen Béla levélét, amelyben főispánná történt kinevezése folytán Szeged II. kerületének mandátumáról lemond.

Bemutatja a Jászborényben megválasztott Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter, a Budapest VI. kerületében megválasztott Vázaonyi Vilmos igazságügyminiszter és a Komáromban megválasztott Balda Aladár megbízólevelét.

Beck Lajos előadó bejelenti a pénzügyi bizottság jelentését a hadsegítési és jöleti célokra engedélyezett nyeresémenykötszónkötvények kibocsátására vonatkozó javaslatról és a koronaérték megállapításáról szóló javaslatról. Kéri mind a két javaslatra a sürgősség kimondását.

A Ház így határoz.

Madarassy-Beck Gyula

báró napirend előtt azt igyekszik bizonyítani, hogy ő nem uszított háborúra és ha valaki Károlyi Mihály gróf politikáját támogatja, az még nem jelenti azt, hogy elősegíti a békét.

Károlyi a béke ügyének szolgálatáról

Károlyi Mihály gróf személyes kérdésben szólal föl. Nagy elégtétellel hallotta, hogy előtte szóló is úgy fogja föl a helyzetet, hogy más politikai cél nem lehet, mint a béke előmozdítása. Természetesen a cél elérésére más és más eszközök választhatók. Az ellen tiltakozik, hogy a képviselő ur multikori interpellációjában úgy állította be a szót, mint aki quasi az ántánt államok politikusainak argumentációval

ólne és hogy az ő téves, tendenciózus felfogásukat terjesztene. Az ememények hihetetlen módon a szólnak adtak igazat. Mindenki tudja, hogy Németországban nagy krízis van, amely éppen a béke kérdése körül keletkezett.

Azt hirdetem a népgyűlésen, azt hirdetem ma is, hogy a békét nemcsak akarni, nemcsak óhajítani kell, hanem cselekedni kell érdekében. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Cernin külügyminiszter tettekkel állott elő, amikor kifejtette, hogy hajlandók vagyunk annexió nélküli békébe bnlmennni. Ez a kijelentés nemcsak szóbeszéd, de ténybeli megállapítás, ezért ádvözlöm Czernin gróf külügyminiszter politikáját. (Helyeslés a baloldalon.) Tiltakozik az ellen, hogy Madarassy Beck úgy állította be egész működését, mintha ő ántántfegyverekkel küzdene.

Hivatkozik Erzberger képviselőre, aki a német birodalmi gyűlésen olyan beszédet mondott, amely százszorta élesebb volt, mint amit szóló valaha is mondott.

Minden kertesés nélkül egyenesen megtámadja a német kancellárt és felelőssé teszi, hogy a tengeralatti háború, amely előidézte Amerika beavatkozását, az egyedüli oka annak, hogy az ántánt ma is konokul folytatja ellenünk a háborút. Ez nem volt hazafiatlanság. A béke ügye ma internacionális ügy. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) A békét csakis általános megnyugvással lehet megteremteni. A béke megteremtése csakis demokratikus politika alapján lehetséges. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Nincs jogunk, igaz, más országok belügyeibe beleavatkozni, de van jogunk propagandát csinálni olyan irányban, hogy az akadályok, amelyek a béke útjában állnak, elháríthatók legyenek.

Ezek az akadályok főnmál lottak addig és mindenesetre minél jobban parlamentarizá

lódnak az egyes országok, annál jobban tudjuk a békét előmozdítani. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Ezután áttértek a napirendre a miniszterek számának, föl emeléséről szóló javaslat tárgyalására.

Az öltözködés veszedelme.

A kereskedők korlátozzák az eladást.

Mintegy három hónapja annak, hogy a volt kormány rendeletet adott ki, amelyben különféle áruknak külföldről való behozatalát megtiltotta. Ez a rendelet különösen ruhazati cikkekben teremtett nálunk tarthatatlan állapotokat. A kormánytilalom ugyanis nemcsak a semleges külföldre vonatkozik, hanem a szövetséges államokra is, így tehát szükségletünket a belföldi iparból kellene fedeznünk, a mely azonban a háboru alatt tudvalevőleg majdnem teljesen megszűnt a polgári közönség számára. Magyarországon nem gyártanak divatcikket. Ausztriában csak egy kevés selymet, a hiány tehát mindig fenyegetőbbé válik.

A pamut és gyapjufonalat és az ezekből készített összes iparcikkeket a hadsereg foglalta le, az a kis mennyiség pedig, amit a kormány ezekből a polgári közönség számára időnkint felold, a szükségleteknek csak elenyészően csekély részét elégíti ki.

A kereskedők már hónapok óta a meglevő készleteikből tartják fenn üzleteikforgalmát de hogy ez a készlet meddig tart, az nagyon bizonytalan. Lehet, hogy őszig tartanak a készletek, de lehet, hogy sokkal előbb elfogynak. Van ugyan még egy remény: a spekulációból elrejtett, fölhalmozott áruknak is elő kell kerülni végre. Mert az természetes, hogy ebben úgy történnek felha mezások, mint az élelmicikkekben.

A ruhaspekulánsok — főleg galiciai menekültek — nagyob

bára Bécsben ütötték fel tanyájukat. De van belőlük Budapesten is. Ezek a galiciai menekültek egész Ausztriában és egész Magyarországon valóságos árdrágillóhálózatot tartanak fenn. Ugynekeik vannak akik hozzánk is ellátogatnak üzletről üzletre járnak és hol ezer pár harisnyát, hol száz vég szövetet, csinkét kínálnak megvételeire.

A kereskedő pedig megveszi hármily áron, sőt örül, ha kap, hogy hiányban levő készletét ideig-óráig még biztosíthassa.

Az az állapot ma már odáig fejlődött, hogy a kereskedők máris kénytelenek a készlet eladását korlátozni. Bizonyos cikkekre nézve önkényesen elhatározták az eladás maximumát, amennyiben maguk között megbeszélték, hogy ennyivel kevesebb mennyiséget adnak, mint amennyit a vevő óhajt.

A lefoglalt gyapjukészletből a kormány mostanában semmit sem oldhat fel. De hogy a vevőközönség mégis jusson valamennyi szövethez, erre nézve az a terv, hogy a kormány kötelezni fogja az összes szövetkereskedőket a raktáron levő mennyiségek bejelentésére a a bejelentett készleteket az a célra felállítandó bizottság arányosan el fogja osztani a fővárosi és a vidéki kereskedők között.

Az ország egyes részeiben mint például Máramarosmegyében, semmiféle és semennyi szövet nem kapható. Ugyan ez a helyzet a vászonra nézve amelyből nemcsak Magyarországon, de Ausztriában is tudvalevőleg minden készlet kifogyott. Miután pedig a vászon gyártásáról egyelőre szó sem lehet, ha a tiltó rendeletet meg nem változtatják, a legtartóhatóbb minériáknak nézhetünk elébe.

Eladó földök a város alatt

Verebesben 6 hold,
Girizdasben 2 "
Bánomban 1 "
Ertekezhetni lehet:

I r i t z Miksánál.

Hirdetések felvételnek

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagycágbao kaphatók Fallagi-ögné

